

امنیت غذایی و کشاورزی پایدار (با نگاهی به ایران)

علی بخشی - امیر حسین چیدری

دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد کشاورزی دانشگاه تربیت مدرس - استادیار گروه اقتصاد کشاورزی

دانشگاه تربیت مدرس

وضعیت منابع طبیعی جهان در سال ۲۰۲۰ تا حد زیادی وابسته به این امر است که آیا فقر ریشه کن شده باشد یا نه. فقر و تخریب محیط زیست تا حد زیادی به هم وابسته اند، به گونه ای که همواره به صورت یک مارپیچ نزولی فقر تخریب محیط زیست را سرعت می بخشد و تخریب محیط زیست منجر به تشدید فقر می شود. برای بررسی اثرات متقابل پارامترهای مربوط به جمعیت، سواد، تخریب محیط زیست، تولید و توزیع غذا می توان از مدل PEDDA استفاده کرد. این مدل در واقع الهام گرفته از مدل دور باطل فقر می باشد. در این مدل از روش مبتنی بر جمعیت استفاده می شود. به این صورت که افراد در ۸ گروه بر حسب محل اقامت شهر/روستا، وضعیت سواد، وضعیت امنیت غذایی و سن و جنس جای داده می شوند. این مدل بین ۸ مقوله مذکور و تابع تولید و تابع توزیع غذا ارتباط برقرار می کند. نتایج حاصل از بررسی وضعیت امنیت غذایی در ایران نشان می دهد که سو، تغذیه پروتئین از عمده ترین مشکلات تغذیه ای کشور به حساب می آید. بر اساس داده های موجود در حال حاضر ۳۵٪ (X) تولیدات کشاورزی ضایع می شود که این میزان می تواند نیازهای غذایی ۱۵ تا ۲۰ میلیون نفر را فراهم کند. اگر ضایعات مواد غذایی در مراحل مختلف فرایند تولید به حساب آورده شوند، میزان عرضه فعلی نمی تواند نیازهای جمعیت کشور را برآورده سازد. از این رو برای برقراری توازن بین معادلات عرضه و تقاضا، علاوه بر افزایش در بهره وری عوامل تولید کشاورزی، برنامه ریزی هماهنگ و یکسان جهت کاهش ضایعات و متعادل کردن مصرف غذا ضروری می باشد.